

JUSTITIEPLAN

*EEN EFFICIËNTE JUSTITIE VOOR MEER
RECHTVAARDIGHEID*

Wetsontwerp Burgerlijk procesrecht

Koen Geens

Minister van Justitie

8 mei 2015

Plan-methode op maat van uitdaging

- » 9 december 2014 (budget Justitie): belofte om met een Justitieplan te komen tegen de lente 2015
- » 18 maart 2015 Justitieplan voorgesteld aan het parlement
- » 8 mei 2015 Eerste stap tot uitvoering Justitieplan
=> Wetsontwerp Burgerlijk procesrecht

Burgerlijke rechtspleging

- » Waarom: minder en efficiëntere procedures om sneller recht te spreken voor de burger en de werklast te verminderen
- » Doelstelling: efficiënte en kwaliteitsvolle justitie
 - combinatie kwaliteit/snelheid: minder snel tussenkomst van magistraten
 - elektronische communicatie tussen actoren van justitie
 - vermijden expertiseverlies

1. Veralgemening alleenzetelende rechter

- » Kamer met 3 rechters wordt enkel behouden wanneer onontbeerlijk
- Lekenrechters: arbeidsrechtbank, rechtbank van koophandel
- Bij hoger beroep in strafzaken: men moet oordelen over al dan niet strafverzwaring
- Strafitvoeringsrechtbank
- Optioneel door voorzitter te beslissen in burgerlijke zaken

2. Beperking advies van het Openbaar Ministerie in burgerlijke zaken

- » Overbodige tussenkomsten van OM vermijden
- » OM krijgt nog steeds mededeling van alle zaken en kan advies verstrekken, maar zal dit enkel moeten doen als het nuttig wordt geacht
- » Uitzonderingen: sociaal- en jeugdrecht
- » Resultaat: belangrijke tijdswinst

3. Efficiëntere communicatie tussen actoren van justitie

- » Nood aan snelle en veilige elektronische communicatie:
E-box = elektronische brievenbus
- » Door gebruik van E-box heeft elke zending automatisch de juridische waarde van aangetekende zending
- » Aanzienlijke vermindering postzegels, papier, administratieve behandeling
- » Bevestiging effectieve aflevering van de zending

4. Herwaardering eerste aanleg

- » Geen hoger beroep tegen tussenvonnissen: zo zijn vertraging manoeuvres minder mogelijk
- » Schorsende werking van beroep in burgerlijke zaken wordt in vele hypothesen afgeschaft

Vb: Verplichting tot betaling na uitspraak in eerste aanleg ondanks beroep

- » Enkel schorsende werking als rechter dit uitdrukkelijk bepaalt.

Vb: Afbraakverplichting

5. Eenvoudige motivering en gestructureerde conclusies

- » Partijen moeten hun argumenten duidelijk formuleren in hun conclusies
- » Via verplichte vaste vorm van conclusies
- » Rechter moet in zijn vonnis enkel antwoorden op duidelijk geformuleerde argumenten: partijen moeten goed nadenken welke argumenten ze zullen aanwenden
- » Syntheseconclusies

6. Nietigheid enkel bij bewezen belangenschade

- » Vanuit de filosofie dat de procedure een middel om geschillen te beslechten is, en geen doel op zich
- » Vormfout zal enkel leiden tot nietigheid bij bewijs van belangenschade

Vb: Het ontbreken van de ondertekening van een gerechtsdeurwaarder op een dagvaarding

- » Gevolg: betwisting aan het begin van het proces, en niet meer ontdekt in hoger beroep

7. Verstekvonnissen

- » Bij verstek, afwezigheid van de verweerder op de zitting, zal de rechter niet alle details van het dossier moeten nakijken maar voornamelijk nagaan of de eis niet strijdig is met de openbare orde

Vb: woekerinteresten

- » En of de eis niet overduidelijk ongegrond is

8. Onbetwiste schuldvorderingen

- » Van een procedure voor de rechtbank naar een administratieve procedure
- » Centrale rol voor de advocaat en gerechtsdeurwaarder
- » Betekent een snelle inning van niet betwiste onbetaalde facturen door ondernemingen
- » Conform EU-richtlijnen

9. Stimulans gerechtelijke bemiddeling

- » Termijn van 3 maanden gaat naar 6 maanden
- » Meer inzetten op bemiddeling om de mensen te verzoenen

10. Beperken van kostprijs en duur van onderzoeksmaatregelen

- » Rechter moet de eenvoudigste, snelste en goedkoopste onderzoeksmaatregelen kiezen voor de oplossing van het geschil
- » Doel: gerechtskosten verminderen

11. Verjaringstermijn in strafzaken verlengen

- » Verjaringstermijn van 20 jaar voor misdaden die bestraft kunnen worden met levenslange opsluiting
- » Vb: Dossier bende van Nijvel

12. Tijdelijke verplaatsing zetel vrede-en politierechtbanken

» In die toekomst niet alleen mogelijk bij overmacht

Vb: overstroming

» Maar ook mogelijk bij behoefte van de dienst

Vb: personeelscapaciteit, noodzaak renovatie

13. Langer werken voor magistraten, referendarissen en parketjuristen

- » Magistraten hoven en rechtbanken: facultatief tot 70 jaar
- » Magistraten Hof van Cassatie: facultatief tot 73 jaar
- » Gepensioneerde magistraten kunnen zich vrijwillig ter beschikking stellen voor zittingen, vergaderingen
- » Mits goedkeuring van de korpschef
- » Doel: bewaren expertise van gemotiveerde magistraten

Koen Geens
Minister van Justitie
Waterloolaan 115
B – 1000 Brussel
Telefoon: +32(0)2 542 80 11
Info.kabinet@just.fgov.be